

Coosje van Bruggen en Claes Oldenburg

In 1970 woont het popart-echtpaar Coosje van Bruggen en Claes Oldenburg in het Deventer Bergkwartier.

De kinderen Maartje (4) en Paulus (7) zitten op de kinderopvang De Ratel in de Menstraat of – in geval van nood - bij mij in het kantoor van het naastgelegen jongerencentrum De Zambar.

Claes Oldenburg werkt in zijn atelier Bergstraat 36 aan de knalblauwe Troffel (Sonsbeek, Kröller-Muller), de Schroefboog (Rotterdam) en de Zilveren Biljartballen (Münster).

Het staat niet in zijn biografie, het staat niet in de kunstboeken, het is zo.

Coosje van Bruggen

Coosje (zeg maar Koosje) van Bruggen ken ik uit het nachtcafé La Balance in het Bergkwartier.

Ik kom daar geregeld met kunstenaars uit de buurt. Op een keer zit Coosje van Bruggen er ook. De galeriehouder Barend Schenklopper zegt: ‘Dat is Coosje, mijn buurvrouw in de Bergstraat.’

Coosje van Bruggen komt uit Groningen, ze is beeldhouwster, geeft les aan de Kunstacademie Enschede en is medewerkster collectie van het Stedelijk Museum Amsterdam.

Volgens haar ligt Deventer mooi in het midden tussen Groningen, Enschede en Amsterdam. Volgens ons ook.

Coosje heeft in januari van dat jaar de hand in een expositie van Claes Oldenburg in het Stedelijk Museum Amsterdam.

We kijken ervan op.

‘Die van de uitvergroete hamburgers, zakmessen en wc-potten?’

‘Ja, die!’

Zij nodigt galeriehouder Barend Schulklopper en mij uit voor de opening.

We gaan.

Bij de ingang protesteren Nederlandse kunstenaars tegen de aankopen van buitenlandse kunst door gesubsidieerde musea.

In de aula komen we Coosje tegen. Ze heeft Claes Oldenburg aan de arm.

‘Hi friends from Deventer,’ zegt ze. ‘Het Stedelijke gaat de zaag van Claes aankopen. Geweldig he? En weet je dat Claes mee gaat doen aan Sonsbeek? Ik ga z’n belangen behartigen, ik ga de financiën voor hem regelen. We gaan internationaal.’

Claes zegt niks, hij heeft een woordvoerster.

Wanneer ze weglopen zegt Coosje heimelijk achter haar hand: ‘Hij is verliefd op mij. Ik ben getrouwd, ik weet niet wat dat moet worden. Nou, bye bye.’

Claes Oldenburg in de Bergstraat

Coosje neemt haar nieuwe geliefde mee naar Deventer en regelt in de Bergstraat een atelier voor hem.

Claes Oldenburg schuwt de media, hij mijdt een praatje, hij loopt in Deventer rond als een schim in de nacht.

In de galerie van Barend Schulklopper zijn originele Oldenburgschetsen te koop. Niemand koopt ze!

Vraag niet hoe Coosje het flikt (ze woont met twee kinderen in Deventer, ze werkt in Enschede en in Amsterdam en ze gaat internationaal met Claes Oldenburg), ze flikt het.

‘Claes zit overal,’ zegt ze, ‘Maar ik heb hem aan een lijntje. Een schim in de nacht? Maar niet bij mij in bed hoor!’

Soms doet Coosje een beroep op Barend of op mij.

Op een dag vraagt ze mij of ik met Claes naar Münster wil gaan. Claes is er bezig met drie enorme poolballen op een grasveld in het park.

Vanaf het moment dat Claes Oldenburg bij mij in de auto stapt, is hij geobsedeerd door een hockeystick die achter in de auto ligt. Hij bekijkt de stick van alle kanten, van onder tot boven. ‘Marvelous,’ zegt hij.

In Munster neemt hij de afmetingen van het grasveld op en tekent hij de indeling met bomen.

Ook op de terugweg bekijkt hij mijn hockeystick van onder naar boven en van links naar rechts. Mag hij die nog een tijdje bestuderen? Natuurlijk mag dat, dus

bij thuiskomst in de Deventer Bergstraat neemt hij de stick mee naar binnen.

Naar Amerika

Eind 1970 zijn Coosje, Maartje en Paulus en Claes Oldenburg plotseling verdwenen.

Ze vertrekken naar Los Angeles en verbranden alle schepen achter zich. Barend Schenklopper doet later goede zaken met zijn originele Oldenburgschetsen en ik ben mijn hockeystick kwijt.

In 2009 overlijdt Coosje van Bruggen.

Haar dochter Maartje Oldenburg maakt bekend dat Coosje het Stedelijk Museum in Amsterdam honderdvijfenzeventig kunstwerken nalaat. Uit dankbaarheid voor wat Nederland voor haar deed.

Ik laat Maartje Oldenburg in New York weten dat er in interviews en biografieën met geen woord wordt gerept over de Deventer jaren van haar ouders.

Wanneer ik tegen iemand zeg dat de popart kunstenaar Claes Oldenburg anderhalf jaar in het Deventer Bergkwartier heeft gewoond, kijkt hij/zij me aan alsof hij/zij water ziet branden.

